T009 A HÀM IX (18) Q41-45-Mã Vương-1

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH TAÂNG NHAÁT A-HAØM QUYEÅN 41

Phaåm 45: MAÕ VÖÔNG

KINH SOÁ 11

Nghe nhö vaäy: Moät thôøi Phaät truù taïi vöôøn Truùc Ca-lan-ñaø, thaønh La-duyeät, cuøng chuùng naêm traêm ñaïi Tyø-kheo. Luùc baáy giôø trong thaønh aáy coù moät ngöôøi Baø-la-moân teân laø Ma-heâ-ñeà-lôïi, raát thoâng suoát caùc kinh thuaät cuûa ngoaïi ñaïo. Thieân vaên, ñòa lyù, khoâng thöù gì laø khoâng thaønh thaïo. Nhöõng gì laø pheùp taéc öùng ñoái trong ñôøi, oâng thaûy ñeàu thoâng suoát. Baø-la-moân naøy coù moät ngöôøi con gaùi teân laø YÙ AÙi, cöïc kyø thoâng minh, nhan saéc xinh ñeïp hieám coù treân ñôøi. Baáy giôø, ngöôøi Baø-la-moân naøy suy nghó nhö vaày: "Trong kinh ñieån Baø-la-moân coù noùi raèng, coù hai haïng ngöôøi xuaát hieän ôû ñôøi, raát laø khoù gaëp. Hai haïng ngöôøi aáy laø ai? Ñoù laø Nhö Lai Chí Chaân Ñaúng Chaùnh Giaùc vaø Chuyeån luaân thaùnh vöông. Khi Chuyeån luaân thaùnh vöông xuaát hieän ôû ñôøi, baáy giôø baûy baùu vaät töï nhieân höôûng öùng. Ta nay coù nöõ baùu naøy, nhan saéc xinh ñeïp laï luøng, laø baäc nhaát trong caùc ngoïc nöõ. Nhöng nay khoâng coù Chuyeån luaân thaùnh vöông. Ta nghe noùi con trai cuûa Chaân Tònh vöông teân laø Taát-ñaït coù ba möôi hai töôùng toát cuûa baäc Ñaïi nhaân vaø taùm möôùi veû ñeïp, ñaõ xuaát gia hoïc ñaïo. Neáu ngöôøi aáy soáng taïi gia chaéc chaén seõ laø Chuyeån luaân thaùnh vöông. Neáu xuaát gia hoïc ñaïo, chaéc chaén thaønh Phaät. Nay ta haõy ñem con gaùi naøy ñeán cho Sa-moân aáy. Roài ngöôøi Baø-la-moân daãn coâ gaùi ñeán choã Theá Toân. Tröôùc maët Theá Toân, oâng thöa raèng: –Mong Sa-moân haõy nhaän ngoïc nöõ naøy. Baáy giôø Phaät baûo ngöôøi Baø-la-moân: –Thoâi, thoâi, Phaïm chí! Ta khoâng caàn ñeán con ngöôøi dính tröôùc duïc voïng naøy. Ngöôøi Baø-la-moân ba laàn thöa vôùi Phaät: –Haõy nhaän ngoïc nöõ naøy. So saùnh caû theá gian, khoâng ai baèng ñöùa con gaùi naøy. Phaät baûo Baø-la-moân: –Ta ñaõ thoï nhaän yù cuûa oâng. Nhöng Ta ñaõ xaû boû gia ñình, khoâng coøn quen thoùi duïc voïng nöõa. Khi aáy coù moät vò Tyø-kheo tröôûng laõo ñöùng sau Nhö Lai, ñang caàm quaït quaït Phaät. Tröôùc laõo naøy lieàn baïch Nhö Lai: –Baïch Theá Toân, cuùi mong Nhö Lai thoï nhaän coâ gaùi naøy. Neáu Nhö Lai khoâng caàn ñeán, haõy cho con ñeå sai khieán. Theá Toân beøn baûo Tröôûng laõo naøy: –Ngöôi thaät laø ngu hoaëc, môùi daùm tröôùc maët Nhö Lai thoát ra lôøi noùi xaáu xa aáy. Sao ngöôi laïi ñeå cho taâm yù bò buoäc chaët vaøo coâ gaùi naøy? Phaøm laø nöõ nhaân, ñeàu coù chín phaùp

1. Tham chieáu, No 26 (136).

aùc. Chín phaùp ñoù laø gì? 1. Ngöôøi nöõ voán xuù ueá, baát tònh. 2. Ngöôøi nöõ hay aùc khaåu. 3. Ngöôøi nöõ khoâng bieát traû ôn. 4. Ngöôøi nöõ hay ganh tî. 5. Ngöôøi nöõ hay keo kieät. 6. Ngöôøi nöõ hay öa ñi chôi. 7. Ngöôøi nöõ coù nhieàu saân haän. 8.

Ngöôøi nöõ noùi doái nhieàu. 9. Ngöôøi nöõ hay noùi lôøi thieáu suy nghó. Naøy caùc Tyø-kheo, ngöôøi nöõ coù chín phaùp laø caùc haønh xaáu xa nhö vaäy. Roài Ñöùc Theá Toân noùi baøi keä naøy: Thöôøng vui cöôøi, khoùc loùc Veû thaân maø khoâng thaân Haõy tìm phöông tieän khaùc Caùc oâng chôù loaïn nieäm. Tyø-kheo Tröôûng laõo baïch Phaät: –Maëc duø ngöôøi nöõ coù chín phaùp xaáu xa aáy, nhöng ôû ñaây con quaùn saùt coâ gaùi naøy, khoâng thaáy coù tyø veát gì. Phaät baûo Tyø-kheo: –Ngöôi, keû ngu si naøy, khoâng tin ñieàu ñöôïc noùi bôûi chính thaàn khaåu cuûa Nhö Lai sao? Nay Ta seõ noùi cho ngöôi bieát: Trong quaù khöù laâu xa, trong thaønh Ba-la-naïi coù moät ngöôøi laùi buoân teân laø Phoå Phuù. OÂng daãn naêm traêm khaùch buoân ñi vaøo bieån tìm chaâu baùu. Theá nhöng beân caïnh bieån lôùn kia coù nôi voán laø truù xöù cuûa La-saùt hay aên thòt ngöôøi. Khi aáy boãng nhieân noåi gioù, thoåi thuyeàn cuûa hoï ñeán boä La-saùt kia. Caùc La-saùt thaáy boïn khaùch buoân ñeán thì vui möøng khoân keå. Chuùng aån hình La-saùt, bieán thaønh ngöôøi nöõ, xinh ñeïp khoâng theå saùnh, roài noùi vôùi caùc khaùch buoân: “Chaøo möøng caùc baïn ñeán ñaây. Beán baûo vaät vaät naøy khoâng khaùc gì Thieân cung kia, coù nhieàu traân baûo ñeán haøng traêm ngaøn traêm loaïi; coù ñuû caùc thöù ñoà aên thöùc uoáng; laïi coù caùc coâ gaùi xinh ñeïp thaûy ñeàu chöa choàng. Caùc baïn haõy ôû ñaây vui thuù vôùi chuùng toâi.” Tyø-kheo neân bieát, trong boïn khaùch buoân kia nhöõng keû ngu hoaëc khi thaáy caùc coâ gaùi lieàn moùng taâm say ñaém. Thöông chuû Phoå Phuù lieàn suy nghó nhö vaày: “Trong bieån lôùn naøy laø choã ôû cuûa loaøi phi nhaân, laøm sao coù caùc coâ gaùi naøy ôû ñoù? Ñaáy nhaát ñònh laø La-saùt, khoâng nghi ngôø gì nöõa.” Roài vò thöông chuû baûo coâ gaùi aáy: “Thoâi ñuû roài, caùc coâ em! Chuùng toâi khoâng tham nöõ saéc.” Thôøi baáy giôø vaøo caùc ngaøy thöù taùm, thöù möôøi boán vaø möôøi laêm moãi nöûa thaùng, Maõ vöông bay voøng trong hö khoâng noùi lôøi raên daïy naøy: “Ai muoán vöôït qua hieåm naïn cuûa bieån lôùn, ta seõ chôû qua.” Trong khi aáy vò thöông chuû kia leo leân caây cao troâng thaáy Maõ vöông ôû ñaèng xa, nghe tieáng doäi cuûa aâm thanh, hoan hyû phaán khôûi khoân xieát. OÂng ñi ñeán choã Maõ vöông, noùi raèng: “Chuùng toâi goàm coù naêm traêm khaùch buoân bò gioù thoåi ñeán choã cöïc kyø hieåm naïn naøy. Chuùng toâi muoán vöôït qua bieån. Xin ngaøi giuùp vöôït qua.” Maõ vöông baûo caùc khaùch buoân: “Caùc oâng haõy laïi heát ñaây. Toâi seõ mang caùc oâng ñeán bôø bieån.” Thöông chuû Phoå Phuù beøn baûo caùc khaùch buoân: “Maõ vöông ñang ôû gaàn ñaây. Chuùng ta taát caû haõy ñeán choã ñoù ñeå cuøng vöôït qua hieåm naïn cuûa bieån.” Boïn khaùch

buoân noùi: “Thoâi, thoâi, oâng chuû. Chuùng ta toát hôn neân ôû laïi ñaây maø cuøng höôûng vui thuù. Sôû dó ôû taïi Dieâm-phuø-ñeà phaûi caàn lao khoå nhoïc neân chuùng ta ñi tìm choã sung söôùng. Choán naøy coù ñuû baûo vaät traân kyø, cuøng ngoïc nöõ xinh ñeïp. Neân ôû laïi ñaây maø höôûng thuï naêm thöù duïc laïc. Nhöõng ngaøy tieáp theo, chuùng ta thaâu thaäp taøi baûo haøng hoùa daàn daàn roài seõ cuøng nhau vöôït qua hieåm naïn naøy.” Vò ñaïi thöông chuû noùi vôùi moïi ngöôøi: “Thoâi ñuû roài, caùc ngöôøi ngu si. ÔÛ ñaây khoâng coù nöõ nhaân ñaâu. Trong bieån caû laøm gì coù choã ôû cuûa loaøi ngöôøi.” Boïn khaùch buoân noùi: “Haõy thoâi ñi,

oâng chuû. Chuùng toâi khoâng theå boû choã naøy maø ñi ñöôïc.” Baáy giôø Thöông chuû Phoå Phuù beøn noùi baøi keä raèng: Chuùng ta gaëp choán hieåm Chôù töôûng nam hay nöõ Ñoù laø boïn La-saùt Seõ aên daãn chuùng ta. Neáu caùc baïn khoâng ñi theo toâi, caùc baïn haõy baûo boïc laáy nhau. Neáu toâi coù ñieàu gì xuùc phaïm do bôûi thaân, mieäng, yù, mong caùc baïn boû qua cho, chôù ñeå trong loøng. Caùc khaùch buoân khi aáy cuõng noùi baøi keä ñeå chia tay: Chuùng toâi gôûi lôøi thaêm Baø con taïi Dieâm-phuø Nay vui thuù choán naøy Chöa roõ ngaøy veà queâ. Vò thöông chuû ñaùp laïi baèng baøi keä: Caùc baïn ñang laâm naïn Meâ hoaëc, khoâng chòu veà Nhö vaày, khoâng bao laâu Bò quyû aên thòt heát. Noùi keä xong, oâng boû ñi. Ñeán choã Maõ vöông, oâng cuùi ñaàu laïy döôùi chaân, roài cöôõi ñi. Boïn ngöôøi kia sau khi töø xa thaáy thöông chuû ñaõ cöôõi Maõ vöông ñi roài, trong soá ñoù hoaëc coù ngöôøi keâu reùo, hoaëc coù ngöôøi lôùn tieáng hôøn traùch. Trong khi aáy, chuùa teå ñaïi La-saùt noùi vôùi caùc La-saùt baèng baøi keä naøy: Ñaõ rôi mieäng sö töû Thoaùt ra thaät quaù khoù Huoáng gì vaøo baõi ta Muoán ra, thaät quaù khoù. Baáy giôø, chuùa teå La-saùt hoùa laøm moät ngöôøi con gaùi cöïc kyø xinh ñeïp, roài laáy hai tay chæ vaøo buïng maø noùi: “Neáu ta chaúng aên thòt ngöôi thì ta roát laïi khoâng laøm La-saùt.” Trong luùc ñoù, Maõ vöông chôû thöông chuû vöôït qua bôø bieån beân kia; naêm traêm khaùch buoân coøn laïi thaûy ñeàu bò khoán heát. Luùc baáy giôø, vua Phaïm-ma-ñaït ñang cai trò nhaân daân trong thaønh Ba-la-naïi. Khi aáy coù La-saùt ñuoåi theo sau vò ñaïi thöông chuû, noùi raèng: “Chao oâi, ta maát choàng roài.” Khi thöông chuû veà ñeán nhaø, La-saùt hoùa hình aüm moät beù trai, ñi ñeán tröôùc vua Phaïm- ma-ñaït taâu raèng: “Theá gian coù ñieàu heát söùc tai quaùi, xin haõy tröø dieät cho saïch.” Vua hoûi: “Theá gian coù ñieàu tai quaùi gì maø phaûi dieät cho saïch?” La-saùt taâu: “Toâi bò choàng boû, maø chaúng coù loãi gì vôùi choàng caû.” Phaïm-ma-ñaït thaáy coâ gaùi naøy cöïc kyø xinh ñeïp laï thöôøng, lieàn noåi taâm nieäm say ñaém. OÂng baûo ngöôøi nöõ: “Choàng cuûa coâ laø ngöôøi khoâng coù nghóa neân môùi boû coâ maø ñi.”

Roài Phaïm-ma-ñaït khieán ngöôøi ñi goïi ngöôøi choàng ñeán, hoûi raèng: “Coù thaät ngöôi boû ngöôøi vôï xinh ñeïp naøy khoâng?” Thöông chuû ñaùp: “Ñoù laø La-saùt chöù khoâng phaûi ngöôøi nöõ.” Nöõ La-saùt laïi taâu vua: “Ngöôøi naøy khoâng coù ñaïo nghóa laøm choàng. Nay ñaõ boû toâi, laïi maéng chöûi toâi laø La-saùt.” Vua hoûi: “Neáu ngöôi thaät söï khoâng caàn duøng, ta seõ thaâu nhaän.” Thöông chuû taâu: “Noù laø La-saùt. Tuøy Thaùnh yù cuûa vua.” Baáy giôø Phaïm-ma-ñaït lieàn mang coâ gaùi naøy ñeå trong thaâm cung, thænh thoaûng tieáp naïp, khoâng ñeå cho giaän hôøn. Sau ñoù, phi nhaân La-saùt baét vua maø aên thòt, chæ chöøa laïi xöông, roài boû ñi. Tyø-kheo, chôù nghó laø ai khaùc laï. Thöông chuû luùc ñoù laø Tyø-kheo Xaù-lôïi-phaát baây giôø. La-saùt luùc ñoù nay laø Tyø-kheo Tröôûng laõo vaäy. Maõ vöông kia, nay chính laø Ta. Naêm traêm khaùch buoân luùc baáy giôø, nay laø naêm traêm Tyø-kheo. Baèng phöông tieän naøy maø bieát raèng, duïc laø voïng töôûng baát tònh. Vaäy maø oâng coøn khôûi leân yù töôûng say ñaém sao? Baáy giôø Tyø-kheo aáy lieàn leã döôùi chaân Phaät, baïch Phaät raèng: –Baïch Theá Toân, cuùi xin nhaän söï saùm hoái vaø tha thöù loãi laàm nghieâm troïng naøy cuûa con. Töø nay trôû ñi, con

khoâng coøn daùm taùi phaïm. Tyø-kheo naøy sau khi nhaän lôøi raên daïy cuûa Nhö Lai beøn moät mình ôû taïi choã nhaøn tónh khaéc kyû tu taäp. Sôû dó thieän nam sieâng naêng tu haønh laø muoán ñaït ñöôïc Phaïm haïnh voâ thöôïng. Baáy giôø Tyø-kheo aáy thaønh A-la-haùn. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng ñieàu Phaäy daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 22

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Phaät ôû taïi Thích-kieàu3, trong vöôøn traùi caây AÙm-baø-leâ4, cuøng vôùi chuùng ñaïi Tyø-kheo naêm traêm vò. Baáy giôø, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Toân giaû Muïc-kieàn-lieân, sau khi toïa haï ôû ñoù, daãn naêm traêm Tyø-kheo ñi du hoùa trong nhaân gian; laàn hoài ñi ñeán trong moät ngoâi laøng cuûa Thích- kieàu.* Khi aáy caùc Tyø-kheo môùi ñeán vaø caùc Tyø-kheo ñaõ truù ôû ñoù cuøng baøn luaän, cuøng thaêm hoûi nhau, cao gioïng lôùn tieáng. Theá Toân nghe caùc Tyø-kheo cao gioïng lôùn tieáng, beøn hoûi A- nan: –Trong khu vöôøn naøy, tieáng cuûa ai maø vang lôùn theá? Gioáng nhö tieáng caây, ñaù gaõy, vôõ. A-nan baïch Phaät: –Nay Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-kieàn-lieân daãn naêm traêm Tyø-kheo ñeán ñaây. Caùc Tyø-kheo môùi ñeán vaø caùc Tyø-kheo cuõ ôû ñaây chaøo hoûi nhau neân coù tieáng oàn aáy.

2.

Tham chieáu Paøli, M. 67 Caøtumaø (R.i. 456). Haùn, No 137.

Thích-kieàu , phieân aâm, töông ñöông Paøli: Sakkesu, “giöõa nhöõng ngöôøi hoï Thích.” Nhöng, M 67, ibid.:

3.

Caøtumaøyaö viharati aømalakaøvane, “truù taïi Caøtumaø, trong khu röøng Xoaøi“. 4. AÙm-baø-leâ vieân. Paøli, Caøtumaø, moät ngoâi laøng cuûa ngöôøi hoï Thích.

Phaät baûo A-nan: –OÂng haõy ñuoåi Tyø-kheo Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-kieàn-lieân ñi choã khaùc ngay. Chôù coù truù ôû ñoù. A-nan vaâng lôøi Phaät daïy, ñi ñeán choã Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-kieàn-lieân, baûo hoï raèng: –Theá Toân coù daïy, caùc Thaày haõy mau rôøi khoûi ñaây, chôù coù truù nôi naøy. Xaù-lôïi-phaát ñaùp: –Thöa vaâng! Kính vaâng lôøi daïy. Roài Xaù-lôùi-phaát vaø Muïc-kieàn-lieân töùc thì rôøi khoûi khu vöôøn aáy, daãn naêm traêm Tyø- kheo böôùc leân ñöôøng maø ñi. Luùc baáy giôø nhöõng ngöôøi hoï Thích nghe Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-kieàn-lieân bò Phaät ñuoåi, lieàn ñi ñeán choã Tyø-kheo Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-kieàn-lieân, cuùi ñaàu laïy döôùi chaân vaø baïch Xaù- lôïi-phaát raèng: –Caùc Hieàn giaû, nay muoán ñi ñaâu? Xaù-lôïi-phaát ñaùp: –Chuùng toâi bò Nhö Lai ñuoåi, ñang ñi tìm choã an nghæ. Nhöõng ngöôøi hoï Thích baïch Xaù-lôïi-phaát: –Thöa caùc Hieàn giaû, caùc ngaøi haõy chôø ñaây moät laùt. Chuùng toâi seõ ñeán saùm hoái vôùi Nhö Lai. Roài nhöõng ngöôøi hoï Thích ñi ñeán choã Ñöùc Theá Toân, cuùi ñaàu laïy döôùi chaân Phaät, roài baïch Phaät raèng: –Cuùi xin Theá Toân tha thöù loãi laàm cho caùc Tyø-kheo ôû xa ñeán. Cuùi xin Theá Toân tuøy thôøi thích hôïp raên daïy nhöõng vò môùi hoïc ñaïo

trong soá caùc Tyø-kheo töø xa ñeán aáy. Nhöõng ngöôøi môùi vaøo trong Chaùnh phaùp chöa ñöôïc nhìn thaáy Toân nhan deã sinh taâm bieán ñoåi thoaùi thaát. Gioáng nhö choài non maø khoâng ñöôïc töôùi nhuaàn thì khoâng theå phaùt trieån. Caùc Tyø-kheo naøy cuõng vaäy. Hoï chöa ñöôïc nhìn thaáy Nhö Lai maø phaûi boû ñi, e raèng taâm seõ bò bieán ñoåi thoaùi thaát. Khi aáy Phaïm Thieân vöông bieát ñöôïc nhöõng ñieàu suy nghó trong taâm cuûa Nhö Lai, trong khoaûng khaéc nhö löïc só co duoãi caùnh tay, bieán maát khoûi coõi Phaïm thieân, hieän ñeán choã Nhö Lai, cuùi laïy döôùi chaân roài ñöùng sang moät beân. Baáy giôø Phaïm Thieân vöông baïch Phaät raèng: –Cuùi xin Theá Toân tha thöù nhöõng loãi laàm maø caùc Tyø-kheo xa ñeán ñaõ gaây ra, tuøy thôøi thích hôïp maø raên daïy. Trong soá ñoù hoaëc coù vò chöa ñaït ñeán cöùu caùnh, seõ sinh taâm bieán ñoåi thoaùi thaát. Nhöõng ai chöa ñöôïc nhìn thaáy dung maïo cuûa Nhö Lai, taâm yù bò bieán ñoåi, hoï seõ quay trôû veà nghieäp cuõ. Cuõng nhö con ngheù môùi sinh maø maát meï, noù buoàn raàu, boû aên. ÔÛ ñaây cuõng vaäy, neáu Tyø-kheo môùi hoïc maø khoâng ñöôïc nhìn thaáy Nhö Lai, chaéc seõ rôøi boû chaùnh phaùp naøy. Baáy giôø Theá Toân nhaän lôøi can giaùn cuûa nhöõng ngöôøi hoï Thích vaø thí duï ngheù con cuûa Phaïm Thieân vöông. Roài Theá Toân quay lieác nhìn A-nan, A-nan nghó raèng: “Nhö Lai ñaõ chaáp nhaän lôøi can giaùn cuûa moïi ngöôøi vaø cuûa Phaïm Thieân vöông.” A-nan beøn voäi ñi ñeán choã Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-kieàn-lieân maø noùi nhö vaày: “Nhö Lai muoán gaëp chuùng Taêng. Trôøi vaø ngöôøi thaûy ñeàu baøy toû nghóa lyù naøy.” Xaù-lôïi-phaát baûo caùc Tyø-kheo: –Caùc thaày haõy thaâu thaäp y, baùt. Chuùng ta cuøng ñi ñeán choã Theá Toân. Bôûi vì Nhö Lai ñaõ chaáp nhaän cho chuùng ta saùm hoái. Roài Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-kieàn-lieân daãn naêm traêm Tyø-kheo ñi ñeán choã Theá Toân, cuùi

ñaàu laïy döôùi chaân, roài ngoài xuoáng moät beân. Ñöùc Phaät hoûi Xaù-lôïi-phaát: –Ta vöøa roài ñuoåi Taêng Tyø-kheo ñi. YÙ oâng nghó sao? Xaù-lôïi-phaát ñaùp: –Vöøa roài Nhö Lai ñuoåi chuùng Taêng ñi, con suy nghó nhö vaày: “Nhö Lai öa soáng nôi choã nhaøn tónh, moät mình, voâ vi, khoâng öa choã oàn aøo. Do ñoù maø ñuoåi chuùng Taêng ñi vaäy.” Phaät baûo Xaù-lôïi-phaát: –Sau ñoù oâng suy nghó gì? Khi aáy Thaùnh chuùng seõ do ai daét daãn? Xaù-lôïi-phaát baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khi aáy con laïi suy nghó: “Ta cuõng neân soáng moät mình nôi choã nhaøn tónh, khoâng ôû giöõa choán oàn aøo.” Phaät baûo Xaù-lôïi-phaát: –Chôù noùi nhö vaäy. Chôù coù yù nghó nhö vaäy, raèng: “Ta cuõng neân soáng moät mình nôi choã nhaøn tónh.” Nhö nay, ngöôøi daét daãn chuùng Taêng haù khoâng phaûi laø Tyø-kheo Xaù-lôïi- phaát vaø Muïc-kieàn-lieân chaêng? Theá Toân laïi hoûi Ñaïi Muïc-kieàn-lieân: –Khi Ta ñuoåi chuùng Taêng ñi, oâng suy nghó gì? Muïc-kieàn-lieân baïch Phaät: –Khi Nhö Lai ñuoåi chuùng Taêng, con suy nghó nhö vaày: “Nhö Lai “muoán ñöôïc soáng moät mình, voâ vi, neân ñuoåi chuùng Taêng ñi vaäy. Phaät baûo Muïc-kieàn-lieân: –Sau ñoù oâng laïi coù yù nghó gì? Muïc-kieàn-lieân baïch Phaät: –Nay Nhö Lai ñuoåi chuùng Taêng ñi, chuùng con caàn phaûi nhoùm hoïp trôû laïi, khoâng ñeå cho tan raõ. Phaät baûo Muïc-kieàn-lieân: –Laønh thay, Muïc-lieân! Nhö lôøi oâng noùi, daét daãn trong chuùng chæ coù ta vaø hai oâng. Töø nay veà sau, Muïc-lieân, oâng neân daïy doã caùc

Tyø-kheo haäu hoïc khieán cho thöôøng soáng nôi choán an oån, khoâng ñeå cho nöûa chöøng bò thoaùi taâm, ñoïa laïc sinh töû. Tyø-kheo naøo thaønh töïu chín phaùp seõ khoâng theå phaùt trieån lôùn leân ngay trong hieän phaùp. Nhöõng gì laø chín? Thaân caän tuøng söï vôùi aùc tri thöùc; khoâng söï vieäc maø haèng öa ñi rong; thöôøng xuyeân oâm beänh laâu daøi; ham thích caát chöùa taøi vaät, tham ñaém y baùt; phaàn nhieàu troáng roãng, hö doái; yù loaïn khoâng ñònh; khoâng coù söï saùng suoát cuûa tueä; khoâng hieåu roõ nghóa lyù; khoâng tuøy thôøi thích hôïp saùm hoái. Naøy Muïc-kieàn-lieân, ñoù laø chín phaùp maø Tyø-kheo naøo thaønh töïu thì trong hieän phaùp khoâng theå taêng tröôûng lôùn maïnh, khoâng ñöôïc thaám nhuaàn. Coù chín phaùp maø Tyø-kheo naøo thaønh töïu thì coù theå hoaøn taát nhöõng ñieàu caàn laøm. Nhöõng gì laø chín? Tuøng söï vôùi Thieän tri thöùc; tu haønh chaùnh phaùp, khoâng dính maéc nghieäp taø; haèng soáng nôi choán ñôn ñoäc, khoâng öa thích choã ñoâng ngöôøi; ít beänh, khoâng hoaïn; khoâng caát chöùa caùc thöù taøi baûo, cuõng khoâng tham ñaém y baùt; caàn haønh tinh taán; taâm khoâng loaïn ñoäng; nghe nghóa lyù lieàn hieåu roõ khoâng caàn phaûi nhaéc laïi; tuøy thôøi thích hôïp nghe phaùp maø khoâng bieát chaùn. Naøy Muïc-kieàn-lieân, ñoù laø chín phaùp maø Tyø-kheo naøo thaønh töïu thì ngay trong hieän phaùp ñöôïc nhieàu lôïi ích. Cho neân, Muïc-kieàn-lieân, haõy nhôù chuyeân caàn ñi ñeán daïy doã caùc Tyø-kheo, khieán hoï trong laâu daøi ñaït ñeán choã voâ vi. Roài Theá Toân noùi baøi keä naøy:

Thöôøng nieäm töï giaùc ngoä
Chôù ñaém nhieãm phi phaùp
Tu taäp phaûi chaùnh haønh
Vöôït ñöôïc naïn sinh töû.
Laøm vaäy, maø ñöôïc vaäy
Laøm ñieàu naøy, phöôùc naøy
Chuùng sinh troâi noåi laâu
Ñoaïn tröø giaø, beänh, cheát;
Khoâng taäp ñieàu caàn laø
Roài laïi haønh phi phaùp
Ngöôøi buoâng lung nhö vaäy
Taùc thaønh haønh höõu laäu.
Neáu coù taâm tinh caàn
Haèng ôt taïi ñaàu taâm
Laàn löôït daïy baûo nhau
Seõ thaønh baäc Voâ laäu.

Cho neân, naøy Muïc-kieàn-lieân, haõy cuøng raên daïy caùc Tyø-kheo nhö vaäy; haõy nhôù nghó hoïc nhö vaäy.

Roài Theá Toân noùi phaùp cöïc kyø vi dieäu cho caùc Tyø-kheo, khieán hoï phaùt taâm hoan hyû.

Luùc baáy giôø, caùc Tyø-kheo sau khi nghe phaùp naøy, trong chuùng ñoù coù hôn saùu möôi

Tyø-kheo ñöôïc laäu taän, taâm giaûi thoaùt.

Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 3

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Phaät truù taïi nöôùc Xaù-veä, trong vöôøn Kyø thoï Caáp coâ ñoäc. Baáy giôø, Theá Toân noùi vôùi caùc Tyø-kheo: –Neáu coù Tyø-kheo soáng nöông töïa thoân xoùm maø phaùp thieän tieâu dieät, phaùp aùc cöù taêng tröôûng; Tyø-kheo aáy neân hoïc nhö vaày: “Ta nay soáng nôi thoân xoùm maø phaùp aùc cöù taêng, phaùp thieän giaûm daàn, nieäm khoâng chuyeân nhaát, khoâng theå döùt saïch caùc laäu, khoâng ñaït ñeân nôi choán voâ vi an oån. Nhöõng gì maø ta coù ñöôïc, nhö aùo, chaên, ñoà aên, thöùc uoáng, giöôøng choõng, ngoïa cuï, thuoác men trò beänh, thaûy ñeàu khoù nhoïc môùi thu hoaïch ñöôïc.” Roài Tyø-kheo aáy neân hoïc nhö vaày: “Ta nay soáng trong thoân xoùm naøy, maø phaùp aùc cöù taêng, phaùp thieän thì tieâu dieät. Ta cuõng khoâng phaûi vì aùo, chaên, ñoà aên, thöùc uoáng, giöôøng choõng, ngoïa cuï, thuoác men trò beänh maø laøm Sa-moân. Ñieàu maø ta mong caàu öôùc nguyeän nay vaãn chöa coù keát quaû.” Tyø-kheo aáy neân rôøi boû thoân xoùm aáy maø ñi. Laïi nöõa, hoaëc coù Tyø-kheo soáng nöông nôi thoân xoùm, maø phaùp thieän taêng tröôûng, phaùp aùc tieâu dieät. Nhöõng gì coù ñöôïc, nhö aùo, chaên, ñoà aên, thöùc uoáng, giöôøng choõng, ngoïa cuï, thuoác men trò beänh, thaûy ñeàu khoù nhoïc môùi coù, Tyø-kheo aáy neân hoïc nhö vaày: “Ta nay nöông nôi thoân xoùm naøy maø soáng, thieän phaùp taêng tröôûng, phaùp aùc tieâu dieät. Nhöõng gì coù ñöôïc, nhö aùo, chaên, ñoà aên, thöùc uoáng, giöôøng choõng, ngoïa cuï, thuoác men trò beänh, thaûy ñeàu khoù nhoïc môùi coù. Nhöng ta khoâng vì aùo chaên maø xuaát gia hoïc ñaïo, tu taäp phaïm haïnh.

Ñieàu maø ta mong caàu öôùc nguyeän bôûi hoïc ñaïo aét seõ thaønh töïu. Ta haõy troïn ñôøi thöøa söï, cuùng döôøng phaùp aáy. Roài Theá Toân noùi baøi keä naøy: AÙo chaên vaø aåm thöïc Giöôøng choõng vaø choã nghæ Chôù moùng taâm tham ñaém Chôù trôû laïi ñôøi naøy. Khoâng phaûi vì côm aùo Maø xuaát gia hoïc ñaïo Ngöôøi sôû dó hoïc ñaïo Taát ñaït thaønh sôû nguyeän. Tyø-kheo neân thích thôøi Suoát ñôøi soáng thoân kia ÔÛ ñoù Baùt-nieát-baøn Döùt saïch goác reã maïng. ÔÛ ñaây, Tyø-kheo kia hoaëc soáng giöõa nhaân gian, thoân xoùm nhaøn tónh, maø phaùp thieän taêng tröôûng, phaùp aùc tieâu dieät, Tyø-kheo aáy neân suoát ñôøi soáng taïi thoân xoùm ñoù, khoâng neân rôøi boû ñi xa. Khi aáy, A-nan baïch Theá Toân raèng: –Nhö Lai haù khoâng thöôøng noùi, boán ñaïi nöông nôi thöùc aên maø toàn taïi vaø y nôi phaùp ñöôïc nieäm töôûng trong taâm, caùc phaùp thieän y taâm maø sinh. Vaû laïi, Tyø-kheo kia y thoân xoùm maø soáng, vôùi tinh thaàn khoå nhoïc môùi tìm caàu ñöôïc y phuïc, thöùc aên; vò aáy vì sao phaùp thieän phaùt sinh thì soáng ôû nôi thoân xoùm ñoù, chôù neân boû ñi xa? Phaät baûo A-nan: –AÙo chaên, côm nöôùc, giöôøng choõng vaø ngoïa cuï, thuoác men, ñeàu coù ba loaïi. Neáu Tyø-

kheo chuyeân nieäm söï cuùng döôøng boán nhu yeáu5, maø sôû caàu khoâng toaïi; thì söï y töïa aáy laø khoå. Neáu phaùt khôûi taâm tri tuùc, khoâng moùng taâm tham ñaém, chö Thieân vaø loaøi ngöôøi thaûy ñeàu hoan hyû. Caùc Tyø-kheo haõy hoïc ñieàu naøy. Ta vì lyù do ñoù maø noùi yù nghóa naøy. Cho neân, naøy A-nan, Tyø-kheo haõy chuyeân nieäm thieåu duïc, tri tuùc. Nhö vaäy, A-nan nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 4

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Baø-la6. Baáy giôø, ñeán giôø, Ñöùc Theá Toân khoaùc y, caàm baùt, vaøo thoân Baø-la khaát thöïc. Khi aáy aùc ma Ba-tuaàn suy nghó nhö vaày: “Nay Sa-moân naøy muoán vaøo thoân khaát thöïc. Ta haõy tìm caùch khieán ñaøn oâng, ñaøn baø khoâng boá thí cho.” Roài aùc ma Ba-tuaàn baûo nhaân daân khaép trong nöôùc chôù boá thí ñoà aên cho Sa-moân Cuø-ñaøm. Khi Theá Toân vaøo thoân khaát thöïc, moïi ngöôøi ñeàu khoâng noùi naêng gì vôùi Nhö Lai,

Töù söï , cuõng goïi laø töù duyeân, hoaëc töù y: Y phuïc, aåm thöïc, ngoïa cuï, y döôïc. 5.

Baø-la vieân . Xem kinh soá 1, phaåm 23 Ñòa Chuû. 6.

cuõng khoâng thöøa söï cuùng döôøng. Nhö Lai khaát thöïc xong maø khoâng nhaän ñöôïc gì, beøn trôû ra khoûi thoân. Luùc baáy giôø aùc ma Ba-tuaàn ñeán choã Nhö Lai, hoûi Phaät: –Sa-moân, khaát thöïc xong, coù ñöôïc gì khoâng? Theá Toân ñaùp: –Do haønh vi cuûa ma maø ta khoâng nhaän ñöôïc thöùc aên. Roài khoâng bao laâu ngöôi cuõng seõ nhaän laõnh quaû baùo naøy. Naøy ma, nay haõy nghe Ta noùi. Trong Hieàn kieáp, coù Phaät hieäu laø Caâu-laâu-toân Nhö Lai, Chí Chaân, Ñaúng Chaùnh Giaùc, Minh Haønh Thaønh, Thieän Theä, Theá Gian Giaûi, Voâ Thöôïng Só, Ñaïo Phaùp Ngöï, Thieân Nhaân Sö, hieäu laø Phaät Chuùng Höïu, xuaát hieän ôû ñôøi.7 Luùc baáy giôø Ñöùc Phaät aáy cuõng nöông nôi thoân xoùm naøy maø truù nguï, daãn theo ñoà chuùng boán möôi vaïn ngöôøi. Baáy giôø aùc ma Ba-tuaàn suy nghó nhö vaày: “Ta nay haõy khuyeán caùo moïi ngöôøi trong thoân Baø-la ñöøng cho Sa-moân naøy ñoà aên. Khi caùc Thaùnh chuùng khoaùc y, caàm baùt vaøo thoân khaát thöïc, nhöng caùc Tyø-kheo cuoái cuõng khoâng nhaän ñöôïc gì, beøn trôû ra khoûi thoân. Luùc baáy giôø, Ñöùc Phaät kia noùi vôùi caùc Tyø-kheo phaùp vi dieäu naøy: “Phaøm coù chín ñieàu ñeå quaùn saùt thöùc aên. Boán loaïi thöùc aên cuûa nhaân gian vaø naêm loaïi thöùc aên xuaát theá gian. Boán loaïi thöùc aên cuûa nhaân gian laø gì? Moät laø ñoaøn thöùc; hai laø xuùc thöïc; ba laø nieäm thöïc; boán laø thöùc thöïc. Ñoù laø boán loaïi thöùc aên cuûa theá gian. Naêm loaïi thöùc aên xuaát theá gian laø gì? 1. Thöùc aên bôûi thieàn. 2. Thöùc aên bôûi nguyeän. 3. Thöùc aên bôûi nieäm. 4. Thöùc aên bôûi taùm giaûi thoaùt. 5. Thöùc aên bôûi hyû. Ñoù laø naêm loaïi thöùc aên bieåu hieän cho thöùc aên xuaát theá gian. Caùc oâng haõy chuyeân nieäm xaû boû boán loaïi thöùc aên, tìm caàu phöông tieän coù ñöôïc naêm loaïi thöùc

aên. Nhö vaäy, Tyø- kheo, haõy hoïc ñieàu naøy.” Caùc Tyø-kheo luùc baáy giôø thoï nhaän lôøi daïy cuûa Ñöùc Phaät kia, töï mình khaéc kyõ ñeå hoaøn thaønh coù naêm loaïi thöùc aên. Vì vaäy, ma Ba-tuaàn khoâng thöøa cô hoäi ñöôïc. Ba-tuaàn beøn nghó: “Ta nay ñaõ khoâng lung laïc ñöôïc Sa-moân naøy. Ta haõy tìm cô hoäi nôi maét, tai, muõi, löôõi, thaân, yù. Ta haõy khuyeán khích moïi ngöôøi trong thoân khieán cho chuùng Sa-moân nhaän ñöôïc caùc thöù lôïi loäc tröôùc ñoù chöa heà ñöôïc; caùc lôïi loäc ñaõ ñöôïc caøng taêng theâm, cho ñeán möùc khieán loøng tham lôïi döôõng cuûa caùc Tyø-kheo kia khoâng theå xaû boû trong choác laùt. Roài ta seõ thöøa cô hoäi töø nôi maét, tai, muõi, löôõi, thaân, yù, ñöôïc chaêng?” Baáy giôø, caùc Thanh vaên cuûa Ñöùc Phaät kia, ñeán giôø, khoaùc y, caàm baùt vaøo thoân khaát thöïc. Khi aáy nhaân daân trong thoân Baø-la8 kia cung caáp Tyø-kheo caùc thöù aùo chaên, côm nöôùc, giöôøng choõng vaø ngoïa cuï, thuoác men, khoâng ñeå cho thieáu thoán. Moïi ngöôøi ñeán tröôùc, naém y Taêng-giaø-leâ, eùp phaûi nhaän caùc vaät boá thí. Ñöùc Phaät kia luùc baáy giôø noùi phaùp naøy cho chuùng Thanh vaên: “Phaøm lôïi döôõng khieán ngöôøi rôi xuoáng neûo xaáu, khoâng khieán cho ñaït ñeán choã an oån voâ vi. Tyø-kheo caùc oâng chôù moùng khôûi yù töôûng tham ñaém. Haõy chuyeân nieäm xaû ly caùc thöù lôïi döôõng. Neáu Tyø-kheo tham ñaém lôïi döôõng seõ khoâng theå thaønh töïu naêm phaàn Phaùp thaân, khoâng ñaày ñuû giôùi ñöùc. Cho neân, naøy Tyø-kheo, taâm lôïi döôõng chöa sinh thì khieán cho ñöøng sinh. Taâm lôïi döôõng ñaõ sinh thì haõy nhanh choùng tröø dieät. Nhö vaäy, Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy.”

7.

Cf. Paøli, M. 50 Maøratajjanìyasuttaö (R.i. 333). Haùn, Trung 30, kinh 131 Haøng Ma (tr. 620c07).

Ñeå baûn: Baø-la-moân thoân . TNM, vaø caùc ñoaïn treân: Baø-la thoân.

8.

Luùc baáy giôø ma Ba-tuaàn beøn aån hình maø ñi maát. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.